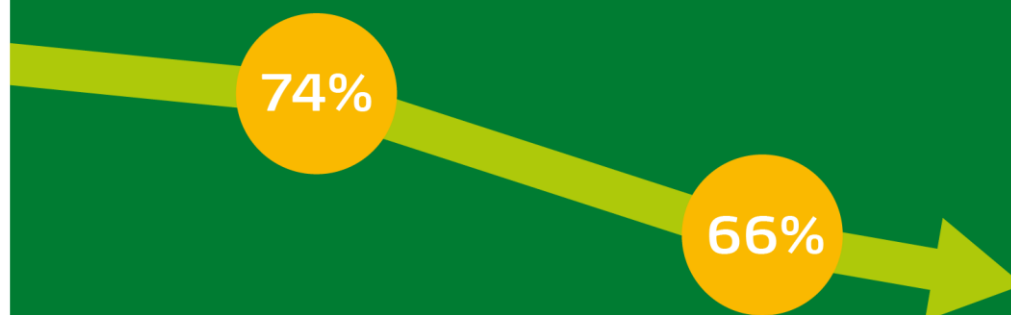

Flere unge med handicap i ungdomsuddannelse

Udfordringer og løsninger

Unge med handicap får
MINDRE UDDANNELSE
end tidligere

Andelen af personer med handicap med en erhvervskompetencegivende uddannelse faldt fra **74% til 66%** fra 2012 til 2016 for de 30-40 årige.

Kilde: VIVE og
Institut for Menneskerettigheder

Flere unge med handicap i ungdomsuddannelse: Udfordringer og løsninger

Indhold

Flere unge med handicap i ungdomsuddannelse: Udfordringer og løsninger.....	1
Indledning.....	2
Unge med handicap.....	2
Mistrivsel blandt børn og unge.....	2
Mestring af handicap og afklaring af uddannelsesvalg.....	3
Faglige huller.....	3
Indførelse af et kompensationsbevis.....	4
Højt fravær som følge af handicap.....	4
Ungdomsuddannelserne.....	5
Behov for øget fokus på inklusion i ungdomsuddannelser.....	5
Uddannelsesinstitutioners behov for specialrådgivning og specialpædagogisk bistand.....	6
Pædagogisk støtte til elever med handicap.....	6
Behov for erhvervsuddannelser med særligt tilrettelagte forløb.....	6
Team Danmark forløb – også for unge med handicap.....	7
Støtte/hjælpe midler.....	8
Hjælpe midler i overgang til ungdomsuddannelse.....	8
Afdækning af behov for handicapkompensation gennem udredning.....	8
Virksomheder.....	9
Økonomisk kompensation til unge med handicap i praktik.....	9
Løsninger i andre sektorer.....	9
Transport til uddannelse.....	9
Adgang til støtte og hjælp uden for uddannelsesinstitutionen.....	9
En kontaktperson i det kommunale system.....	10
Handicaptillæg til SU på ungdomsuddannelser.....	10
Forsørgelse til HF enkeltfag.....	11

Indledning

Unge med handicap ønsker at deltage, bidrage og leve som alle andre. De vil gerne tage en uddannelse og drømmer om at få et godt og meningsfuldt job. Det er muligt, når samfundet inkluderer og er indrettet så alle kan deltage og bidrage.

Uddannelse er i høj grad nøglen til at komme ind på arbejdsmarkedet. Det gælder for alle, men vi ved, at uddannelse er ekstra afgørende for mennesker med handicap¹.

Derfor er det også meget bekymrende, at mens det generelle uddannelsesniveau i befolkningen generelt er stigende, så går det den forkerte vej for mennesker med handicap: Der er færre, der får en uddannelse².

Ungdomsuddannelserne spiller en central rolle. De gymnasiale uddannelser er nøgle til at fortsætte i en videregående uddannelse og erhvervsuddannelserne er i sig selv erhvervskompetencegivende.

I DH har vi derfor sat os for at blive klogere på, hvilke udfordringer unge med handicap møder i ungdomsuddannelserne og hvad der skal til for at flere unge med handicap kan gennemføre en ungdomsuddannelse. Derfor har vi samlet viden gennem dialog med DH's medlemsorganisationer og aktører på uddannelsesområdet.

På den baggrund præsenterer vi i det følgende en række forslag, der samlet har til formål at forbedre mulighederne for at unge med handicap kan gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse. De første forslag retter sig mod de unge med handicap. De næste forslag er rettet mod uddannelsesinstitutionerne og endelig er der forslag, der retter sig mod andre sektorer eller handler om forsøgelse under uddannelse.

Unge med handicap

Mistrivsel blandt børn og unge

Der er i øjeblikket stort fokus på en stigende mistrivsel blandt børn og unge. Der peges på flere årsager til denne udvikling. Blandt andet brugen af de sociale medier og den medfølgende perfektionskultur blandt de unge. Det er med til at indsnævre normalitetsbegrebet. De unge føler sig presset af karakterræset i skolen og på ungdomsuddannelserne, der skal sikre de unge en adgang til drømmeuddannelsen. De unge er bekymrede for at træffe forkerte uddannelsesvalg. Og indførelsen af uddannelsesloft og fremdriftsreform medfører et yderligere pres på de unge. Det er et rammevilkår, som påvirker alle unge – også unge med handicap. Det er med til at understrege behovet for, at

---

¹ Sandsynligheden for at være i arbejde stiger generelt med uddannelsesniveaut, men der er større effekt af uddannelse, hvis man har et handicap. Blandt personer med handicap har 4 ud af ti uden erhvervskompetencegivende uddannelse et arbejde, mens 8 ud af ti med en lang videregående uddannelse er i job. Beskæftigelsesgab er således godt 40% imod 26% for personer uden handicap (Kilde: Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI), "Handicap, beskæftigelse og uddannelse i 2016").

² Andelen af personer med handicap med en erhvervskompetencegivende uddannelse faldt fra 74% til 66% fra 2012 til 2016 for de 30-40 årige. I samme periode steg uddannelsesniveaut for personer uden handicap fra 84% til 86% (Kilde: Institut for Menneskerettigheder på baggrund af Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærds (VIVE) tilbagevendende survey af levevilkår for mennesker med handicap i Danmark).

uddannelsessystemet i sig selv ikke udgør yderligere en udfordring for, at unge med handicap kan gennemføre en uddannelse.

Mestring af handicap og afklaring af uddannelsesvalg

Unge med handicap i teenageårene skal i deres identitetsdannelsen forholde sig til dét at leve med et handicap. Samtidigt skal de unge afklares ift. uddannelsesvalg. Men hvordan kan vi lykkes med at få skabt et godt match mellem den enkeltes interesser, evner, handicap og valg af uddannelse? Det kræver en afklaring hos den unge.

Der er noget, der tyder på, at Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), der vejleder unge om uddannelsesvalg, og som har stor viden om uddannelsesmuligheder, ikke har tilstrækkelig viden om handicap, til at støtte den unge i afklaring af realistiske uddannelsesønsker. Det kræver viden om både handicap, uddannelse og jobmuligheder. Et forkert uddannelsesvalg kan betyde, at den unge afbryder en uddannelse.

DH foreslår:

Med udgangspunkt i erfaringerne fra projekt Mening og Mestring, udvikler handicaporganisationer eller relaterede organisationer, mestringsforløb for unge, med fokus på uddannelse og handicap. Mestringsforløbene skal klæde den unge på til at mestre dét at leve med et handicap. Det kan fx handle om at kende og mestre egne styrker og udfordringer, og blive afklaret ift. hvad det betyder for uddannelsesvalget. Mestringsforløbet kan også give de unge strategier ift. hvad der skal til for at gennemføre en uddannelse og skal klæde de unge på ift. at tackle et handicap, når man fx skal i praktik på en virksomhed eller skal søge et studiejob. Mestringsforløbene kan tilbydes unge fx i aldersgruppen fra 14-25 år.

Faglige huller

Der er børn og unge, der undervejs i deres grundskoletid har haft et meget højt fravær på grund af handicap. Det kan medføre faglige huller, som kan betyde en mangelfuld afgangseksamen eller utilstrækkelige karakterer ift. at blive optaget på en erhvervsuddannelse eller gymnasial ungdomsuddannelse.

DH foreslår:

Unge med handicap skal have mulighed for at få et fagligt løft, så de kan fortsætte i en ungdomsuddannelse. Der skal være mulighed for en stærk individuel tilrettelæggelse med fokus på den enkeltes faglige huller. Det kan fx være gennem et forløb på den forberedende grunduddannelse, FGU eller på VUC. Kommunerne skal have fokus på denne mulighed.

Indførelse af et kompensationsbevis

Unge med handicap kan have vidt forskellige kompensationsbehov. Det kan fx være i form af it-hjælpemidler, særligt udformet materiale, særlige vilkår til eksamen, støtte til at strukturere lektier og opgaver eller behov for at tage uddannelsen over længere tid. I de fleste tilfælde kan unge med handicap gå på helt almindelige ungdomsuddannelsesforløb, eventuelt med nogle tilpasninger, fx ifm. eksamen. I nogle tilfælde vil den unge med handicap i højere grad profitere af særligt tilrettelagte forløb, fx i en autisめklasse.

DH foreslår:

Med inspiration fra beskæftigelsesområdet skal unge med handicap i uddannelsessystemet også have tilbud om et "kompensationsbevis". Heri beskrives den unges kompensationsbehov i forhold til at kunne tage en uddannelse. Det fremgår af kompensationsbeviset, hvilken type specialpædagogisk støtte (SPS), herunder hjælpemidler og særlig tilrettelæggelse, den unge har brug for, for at kunne gennemføre en uddannelse. Det kan fx være at tage uddannelsen over længere tid, at få særlige vilkår under eksamen eller andre former for særlig tilrettelæggelse. Hvis det er relevant, kan den unges forsørgelsesgrundlag under uddannelsen også afklares og indgå i kompensationsbeviset. Kompensationsbeviset kan bruges i dialog med den kommende uddannelsesinstitution om den unges behov for SPS og særlige tilrettelæggelse. Kompensationsbeviset kan således lette overgangen fra fx grundskole til ungdomsuddannelse. Kompensationsbeviset kan fx udarbejdes ifm. uddannelsesparathedsvurderingen (UPV) i folkeskolen i samarbejde med PPR. Det kan også være den nye kommunale ungeindsats, der får ansvar for at udarbejde kompensationsbeviset i samarbejde med den unge, eventuelt med inddragelse af SPS-vejledere, der har opbygget særlig viden om handicap.

Højt fravær som følge af handicap

Nogle unge risikerer at have et højt fravær under deres uddannelse, som følge af deres handicap eller pga. behandlinger, indlæggelser mv. Et højt fravær kan hurtigt medføre faglige huller og øger den unges risiko for at droppe ud af uddannelsen. Det er derfor vigtigt, at uddannelsesinstitutionerne støtter den unge i at blive fastholdt i uddannelsen.

DH anbefaler:

At uddannelsesinstitutioner tilbyder elever med handicap en rundbordssamtale, hvis eleven har højt fravær eller et bekymrende fagligt niveau. Ved rundbordssamtalerne deltager den unge, forældre, lærer og sps-vejleder. Formålet med samtalen er at støtte den unge bedst muligt, når det bliver svært, men inden det er for sent, og eleven er i risiko for at droppe ud.

Ungdomsuddannelserne

Behov for øget fokus på inklusion i ungdomsuddannelser

I de seneste fem år har der været stort fokus på, at flere børn med handicap skulle inkluderes i almindelige klasser i stedet for i specialklasser og specialskoler. Der har undervejs været stort fokus på, om lærerne har de nødvendige kompetencer og viden om handicap til at kunne inkludere børn med handicap.

Nu er nogle af børnene blevet unge og skal videre i uddannelsessystemet. Derfor er der behov for tilsvarende at styrke ungdomsuddannelsesinstitutionernes viden om at skabe inkluderende fællesskaber. Det indebærer blandt andet en forståelse af, at uddannelsesinstitutionerne har et ansvar for at tilpasse sig de unge, der har lyst og evnerne til at tage en uddannelse. Erfaringen fra folkeskoleområdet er, at det skal finde en kulturændring sted, og at inklusion ikke kommer af sig selv. Men uddannelsesinstitutionerne kan også have behov for konkret viden om, hvordan de i praksis kan skabe tilstrækkelige, fleksible løsninger inden for de gældende rammer.

Hvis inklusion skal lykkes, er der brug for, at lærerne har en grundlæggende forståelse for at undervise elever med særlige behov og har adgang til mere specialiseret viden om handicap, når det er aktuelt. Fra en undersøgelse blandt gymnasielærere på STX og HF, som DH gennemførte i 2018 ved vi, at næsten hver anden lærer ikke føler sig rustet til at inkludere en elev med handicap i undervisningen. Lærerne efterspørger især viden om ADHD, autisme, ordblindhed og psykiske handicap og diagnoser.

DH foreslår:

Udarbejdelse af en guide om handicap og undervisning, målrettet undervisere og personale på ungdomsuddannelser samt virksomheder, der har unge i praktik/lære. Guiden formidler viden om forskellige former for handicap og giver gode råd til undervisning af elever med handicap. I guiden findes også gode råd til, hvordan lærerne kan aftabuisere handicap og skabe inkluderende fællesskaber blandt eleverne. Guiden udgives som trykt eksemplar og skal desuden kunne hentes digitalt, fx på Undervisningsministeriets læringsplatform "EMU'en". Også alternative formidlingsformer som fx podcast kan indtænkes i formidlingen til personalet på ungdomsuddannelserne.

DH foreslår

Der skal formidles viden til uddannelsesinstitutionerne om deres muligheder og forpligtelser ift. at inkludere unge med handicap, fx i form af eksempler på, hvordan et uddannelsesforløb kan tilrettelægges fleksibelt.

DH anbefaler:

At uddannelsesinstitutionerne har fokus på at skabe inkluderende fællesskaber som også unge med handicap kan være en del af. Inklusion indebærer, at unge med handicap kan deltage i både faglige og sociale fællesskaber. Et godt studiemiljø og sociale relationer

mindsker risiko for frafald og kan støtte den unge i at vende tilbage efter en fraværperiode. Det kan eksempelvis være nedfældet i en ”inklusionspolitik” på uddannelsesinstitutionerne.

Uddannelsesinstitutioners behov for specialrådgivning og specialpædagogisk bistand

Uddannelsesinstitutioner kan have elever, hvis handicap kræver en særlig viden, hvis uddannelsesinstitutionen skal sikre, at eleven skal kunne deltage i undervisningen på lige fod. Det er derfor afgørende, at uddannelsesinstitutionen kan trække på den specialiserede viden, når det er aktuelt.

DH foreslår:

Uddannelsesinstitutioner som gymnasier og erhvervsskoler skal have mulighed for at trække på specialiseret viden fra Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation, kaldet VISO. VISO yder gratis specialrådgivning til kommuner, regioner, grundskoler og borgere om specialundervisning og specialpædagogisk bistand og skal således også kunne rådgive ungdomsuddannelsesinstitutioner. VISO er finansieret af kommunerne og forslaget forudsætter derfor en statslig medfinansiering.

Pædagogisk støtte til elever med handicap

Nogle elever med handicap kan have brug for ekstra støtte til at klare studie- og ungdomsliv. Det kan være i form af særlige ressourcepersoner som fx mentorer, specialpædagogiske støttepersoner, trivselsvejledere m.fl. på uddannelsesinstitutionerne, som de unge også kan gå til, hvis de har problemer, der ligger uden for det rent faglige (som en studievejleder tager sig af). Flere gymnasier har gode erfaringer med at have en særlig ressourceperson, som støtter elever med handicap i at gennemføre studiet.

DH foreslår

Uddannelsesinstitutionerne skal have et særskilt økonomisk fundament til at etablere ordninger som trivselsvejledere/specialpædagogiske støttepersoner mv., der kan bidrage til at støtte og fastholde unge med handicap i uddannelse. Det er vigtigt at sikre de rette kompetencer blandt disse ressourcepersoner, fx gennem supervision.

Behov for erhvervsuddannelser med særligt tilrettelagte forløb

De fleste unge med handicap vil som udgangspunkt gerne tage en uddannelse på almindelige vilkår, ligesom andre unge. Dog er der nogle unge med handicap, der har brug for særlige vilkår for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er eksempelvis gode erfaringer med særlige autismeklasse på gymnasiale uddannelser. Her går elever med autisme sammen og gennemfører en gymnasial uddannelse på normeret tid og med samme faglige niveau. Forskellen består i, at der er færre elever i klasserne og at undervisningen er i særligt tilpassede fysiske og pædagogiske rammer. Udfordringen er, at der i dag kun er 11

klasser på landsplan. Det dækker langt fra behovet. Samtidigt mangler der lignende tilbud inden for erhvervsuddannelserne.

DH foreslår

I et pilotprojekt etableres forsøg med erhvervsuddannelser med særligt tilrettelagte hold for elever med handicap. Den særlige tilrettelæggelse kan handle om fleksibilitet i tid/intensitet eller om særlig fysisk eller pædagogisk tilrettelæggelse. De særlige tilrettelagte forløb skal i første omgang igangsættes og afprøves med en rimelig geografisk spredning inden for de mest relevante erhvervsuddannelser.

Team Danmark forløb – også for unge med handicap

For en del unge med handicap er spørgsmålet om tid og studieintensitet – og dermed fleksibilitet – helt afgørende når det handler om at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Det kan fx handle om, at den unge udtrættes på grund af handicap og derfor har svært ved at overkomme en uddannelse på fuld tid. Der er også unge, der vil have et højere fravær under uddannelse på grund af et svingende funktionsniveau, indlæggelse, behandling mv. For at undgå at funktionsnedsættelsen kommer til at påvirke den unges faglige niveau – med risiko for, at den unge dropper ud af uddannelsen – er der behov for at kunne tilbyde muligheden for at tage en uddannelse med større fleksibilitet og over længere tid – ligesom unge eliteidrætsudøvere har mulighed for som Team Danmark elev.

Eliteidrætsudøvere kan blive optaget i en Team Danmark klasse eller have tilsvarende vilkår, hvis de opfylder en række kriterier og har fået en sportslig godkendelse. Det giver ifølge Team Danmark³ adgang til at:

- gøre skolen opmærksom på din status som atlet
- skabe forståelse for din situation og få fleksibilitet i hverdagen og i forbindelse med eksamen
- få adgang til supplerende undervisning
- forlænge din ungdomsuddannelse

Dette er stort set samme behov, unge med handicap kan have. Der findes 42 ungdomsuddannelsesinstitutioner (både gymnasiale og erhvervsuddannelser), der udbyder Team Danmark forløb⁴.

DH foreslår

Med Team Danmark forløb findes der allerede mange års erfaringer i, hvordan man kan tilrettelægge en ungdomsuddannelse, så den tager udgangspunkt i den enkelte særlige eliteudøvers behov for fleksibilitet under uddannelsen, fx ifm. stævner og turneringer. DH foreslår at give mulighed for at unge med handicap kan benytte samme muligheder. Det forlængede uddannelsesforløb kan unge med handicap udnytte til

---

³ <https://www.teamdanmark.dk/uddannelse/gymnasial-ungdomsuddannelse>

⁴ <https://www.teamdanmark.dk/uddannelse/uddannelsespartnere/>

en lavere studieintensitet, som kan være kompensation for fx udtrætning mv.

Støtte/hjælpemidler

Hjælpemidler i overgang til ungdomsuddannelse

Det er helt afgørende for en god start på en skole eller i et praktikforløb, at hjælpemidlerne er på plads fra begyndelsen! Desværre oplever unge med handicap stadig udfordringer ift. at få hjælpemidler og støtte på plads til tiden. Det kan fx handle om at få pensumlister i god tid, så der er tid til at få produceret materialer i tilgængeligt format. Der er gode lovgivningstiltag på vej, der skal sikre smidigere overgange ift. at kunne tage hjælpemidler med i overgange, men det er endnu uklart, om det vil løse problemer med manglende hjælpemidler, eller hjælpemidler, der kommer for sent.

Nogle unge med handicap oplever, at den PPV (pædagogisk psykologisk vurdering), der blev udarbejdet i folkeskolen, ikke kan udløse de nødvendige hjælpemidler ved overgangen til ungdomsuddannelsen. Det kan tage tid at udarbejde en ny PPV og dermed risikerer de ikke at have fået hjælpemidlerne ved uddannelsesstart.

Nogle ordblinde elever oplever eksempelvis, at de ikke kan få (gen-)bevilget it-hjælpemidler på ungdomsuddannelsen, selvom de i folkeskolen blev testet ordblinde. Det stiller dem i en urimelig situation.

DH foreslår:

Unge med handicap skal have krav på at kunne beholde og fortsætte med at anvende it-hjælpemidler, der har været bevilget i grundskolen. Den unges behov for hjælpemidler fremgår af "Kompensationskortet" (se forslag om kompensationskort)

Afdækning af behov for handicapkompensation gennem udredning

Andre unge har ikke anvendt hjælpemidler i folkeskolen, men får på ungdomsuddannelsen behov for handicapkompensation. Det kan eksempelvis være unge med CP, epilepsi eller hjerneskade, der har behov for at få udarbejdet en neuropsykologisk udredning, der kan præcist kan afdække den unges behov for handicapkompensation og som danner grundlag for tildelingen af specialpædagogisk støtte, SPS. Det er i dag muligt at få bevilget en neuropsykologisk udredning på en videregående uddannelse, men ikke på en ungdomsuddannelse.

DH foreslår:

Unge med handicap på ungdomsuddannelser skal have mulighed for at få en neuropsykologisk udredning, der kan afdække den unges specifikke behov for handicapkompensation og som danner grundlag for bevilling af SPS.

Virksomheder

Økonomisk kompensation til unge med handicap i praktik

Der vil være unge, der på grund af handicap med stor sandsynlighed vil komme til at blive ansat i et fleksjob, når de en dag skal på arbejdsmarkedet. For den gruppe unge skal det være muligt at tage en erhvervsuddannelse.

Samtidigt skal det sikres, at virksomheder, der ansætter lærlinge med handicap får økonomisk kompensation for lærlingens eventuel kortere arbejdstid mv.

DH foreslår:

Unge med handicap på erhvervsuddannelser skal sikres mulighed for at være i praktik på fleksjoblignende vilkår, hvilket vil sikre økonomisk kompensation for nedsat arbejdstid eller arbejdsintensitet.

Løsninger i andre sektorer

Transport til uddannelse

Lange distancer til en ungdomsuddannelse kan være en barriere for at unge med handicap, der ikke kan benytte den offentlige transport, kan tage en ungdomsuddannelse. Det kan fx skyldes manglende fysisk tilgængelighed til fx bus og tog, eller det kan skyldes den unges kognitive handicap. Det er eksempelvis en stor udfordring for nogle af de unge med autisme, der er blevet optaget i en "autismeklasse" på en gymnasial uddannelse. Da der på landsplan kun findes 11 gymnasier, der udbyder disse klasser, er der nogle unge med handicap, der har langt til skole. Det er et stort problem for de elever, der ikke kan benytte offentlig transport.

DH foreslår

Det skal være muligt at få bevilget kørselsordning til ungdomsuddannelse på linje med unge på en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU), hvis den unge bliver optaget på en ordinær ungdomsuddannelse med et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb, som fx en autismeklasse.

Adgang til støtte og hjælp uden for uddannelsesinstitutionen

Unge med handicap kan have brug for støtte uden for uddannelsessektoren. Der kan fx være brug for at tale med en psykolog eller andre former for støtte, som findes i civilsamfundet. Der er dog begrænset adgang til denne type tilbud.

DH foreslår:

Ventetider til psykologbehandling skal nedbringes.

DH foreslår:

Det skal være muligt at få tilbud om gratis psykologhjælp for unge under 18 år. I dag er der indført mulighed for gratis psykologhjælp for

18-21 årige, men det er fx et problem for 16-17 årige i ungdomsuddannelse, hvis forældre ikke kan betale for psykologhjælp.

DH foreslår:

Udbredelse af muligheder for støtte i civilsamfundet, fx i handicaporganisationerne eller relaterede organisationer som fx Headspace.

En kontaktperson i det kommunale system

DH foreslår

Med inspiration fra aftalen om FGU, skal unge med handicap i ungdomsuddannelser ved behov have mulighed for at få en fast kontaktperson, der kan støtte den unge i at håndtere det hele liv (også uden for studiet) og som kan fungere som én indgang til det kommunale system:

Unge, der af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere instanser, tilknyttes én gennemgående kontaktperson, der følger den unge i overgangene og støtter den unge frem mod og fastholdelse i en ungdomsuddannelse eller beskæftigelse. Det er op til den enkelte kommune at afgøre, hvordan kontaktpersonordningen etableres med bagvedliggende understøttende funktioner og opgaver. Det afgørende er, at den unge oplever at have én kontaktperson.

Kontaktpersonens hovedopgave er at støtte den unge i at realisere sin uddannelsesplan for dermed at komme godt videre i livet. For nogle unge vil kontaktpersonen primært være bindeleddet/koordinere andre kommunale indsatser. Kontaktpersonen skal give de unge oplevelsen af at have én kontakt til kommunen. For andre unge med et særligt behov for støtte til at få struktur på deres liv og mestre hverdagen bedre vil kontaktpersonens opgaver primært knytte sig til at få den unges hverdag til at fungere, herunder at møde til tiden på uddannelsesstedet eller arbejdspladsen. Det er centralt, at det er en voksen, som tør være en autoritet, der kan sætte sig ind i den unges perspektiv, og som hele tiden har for øje, at indsatsen skal bidrage til at gøre den unge selvhjulpent.

Handicaptillæg til SU på ungdomsuddannelser

Unge med handicap kommer ofte lidt senere i gang med en ungdomsuddannelse, sammenlignet med andre unge. Nogle af de unge vil være parate til at flytte hjemmefra, mens de går på ungdomsuddannelsen. Det kan dog være vanskeligt rent økonomisk, hvis de unge på grund af handicap ikke kan tage et studiejob ved siden af.

DH foreslår

Der skal indføres handicaptillæg til SU til udeboende unge med handicap på ungdomsuddannelser. Handicaptillægget skal i størrelsesorden ligge på niveau

med, hvad unge på ungdomsuddannelser almindeligvis tjener ved siden af deres SU.

Forsørgelse til HF enkeltfag

Der er en mindre gruppe unge med handicap, der har forudsætningerne for at tage en gymnasial uddannelse, men som grund af fx udtrætning eller overbelastning har vanskeligt ved at tage uddannelsen på fuld tid. For dem kan en god løsning være at læse HF enkeltfag og ad den vej sammenstykke en adgangsgivende eksamen.

For at modtage SU er det dog en forudsætning, at have mindst 23 ugentlige skemalagte timer og at man kan færdiggøre uddannelsen indenfor 23 måneder. Unge, der ikke kan magte så mange timer, er dermed afskåret fra at modtage SU. Den manglende forsørgelse er en væsentlig barriere for at de kan tage en ungdomsuddannelse.

Det er muligt for kommunerne at bevilge forrevalidering til HF enkeltfag. Ydelsen er samme niveau, som den unge fik inden forrevalideringen blev bevilliget f.eks. SU. Kommunerne er dog meget tilbageholdende med at bevilge denne ordning. Det er ligeledes muligt at læse HF enkeltfag på nedsat tid som led i et ressourceforløb.

DH foreslår

Unge med handicap, der har brug for at kunne tage en ungdomsuddannelse på væsentligt nedsat tid, skal have bedre mulighed for at få forrevalidering eller et tilsvarende forsørgelsesgrundlag til en ungdomsuddannelse.